kwartaalblad van de Vereniging Dorpsbelang Hees | losse nummers € 2,50 | jaargang 31 | December 2021

de steenbank

In dit nummer

Kunt u er ook geen touw meer aan vastknopen, aan al die kabels en kastjes die onze vitale verbindingslijn met de buitenwereld vormen? Dick van Eck legt het voor eens en altijd uit. En als we weer helemaal bij zijn qua moderne tijd, kunnen we even stilstaan bij het verleden. Henk Termeer vraagt aandacht voor een Romeinse weg die van het Waterkwartier naar Grave liep. Minder ver terug gaat Gerard Boeijen in zijn door Sanne Geurts opgetekende herinneringen aan het Jongerenkoor Hees-Neerbosch in de jaren zestig. Verder een rijk geïllustreerd portret door Tony Schouten van het kunstenaarsechtpaar Manuel Kurpershoek en Gerda Förster. Een stuk dat je energie geeft, zoals het bericht vanuit het bestuur: er is veel bereikt de afgelopen tijd en er is veel gaande. Wat ook helpt tegen de corona-blues zijn grappige zangwedstrijden (zie het kind in haar kamer). Koor de Heese Stemmen zoekt nog tenoren en bassen. Dat treft!

Eerste lustrum kribjesroute

Het is december en de dagen worden almaar korter. En dat betekent in Hees: tijd voor de Kribjesroute! Voor de vijfde keer alweer, we mogen spreken van een traditie. Vorig jaar was het ongeveer het enige *event* dat door kon gaan en trok een Engel met arrenslee door Hees. Ook dit jaar belooft het weer een happening te worden met een feestelijke opening en een Kribjesroute-treffen met oliebollen, glühwein en warme chocomel.

Dit jaar is de Kribjesroute Hees van 24 december 2021 tot en met 6 januari 2022. Hopelijk melden zich weer vele buurtbewoners aan om ook een kribje voor hun raam of in de tuin te zetten. Wil jij ook (weer) meedoen? Meld je kerststal aan via www.kribjesroute.nl. Mocht je zelf geen kerststal hebben en wil je dit jaar een kribje adopteren? Ook dat kan! Vermeld het even bij je aanmelding.

Vier mee op 24 en 30 december!

De kribjesroute wordt op kerstavond 24 december om 20.00 uur feestelijk geopend door pastoor Hans van Zonneveld op het kerkplein voor de Antonius Abtkerk aan de Dennenstraat 125. Aansluitend is er de mogelijkheid om de nachtmis van 21.00 uur in de kerk bij te wonen.

Nieuw dit jaar is dat alle bewoners op donderdag 30 december zijn uitgenodigd voor een Kribjesroute-treffen op het kerkplein voor de Petruskerk aan de Schependomlaan 85. Van 16.00 uur tot 18.00 kunnen bewoners genieten van het licht en de warmte van vuurkorven en genieten van oliebollen, glühwein en warme chocomel. Uiteraard worden dan de geldende coronamaatregelen in acht genomen.

winteragenda

→ **Kribjesroute** > 24 december - 6 januari, zie ook: kribjesroute.nl → **Nieuwjaarsreceptie** > zaterdag 15 januari 2022 vanaf 16.00 uur in de Petruskerk → **Bachcantates** > zondagen 12 december, 9 januari, 13 februari en 13 maart om 19.30 uur in Petruskerk (www.bach-cantates-nijmegen.nl)

Kunstenaars in Hees

Elk werk ontstaat uit nieuwsgierigheid

Manuel Kurpershoek en Gerda Förster

Tony Schouten

We spreken elkaar bij Manuel Kurpershoek en Gerda Förster thuis aan de Breehoffstraat en het is meteen duidelijk dat ik te gast ben bij kunstenaars. Bij binnenkomst sta ik, jas nog aan, oog in oog met een recent zelfportret van Manuel en verder in de hal zijn meer tekeningen en prenten te zien, ook van Gerda.

Hun meest recente werk hangt aan de muur in de woonkamer. Lezers van *de Stenen Bank* zullen in sommige tekeningen de stijl herkennen van de beestjes die Manuel tekent bij de verhaaltjes van Jacques 'Beestenboel' de Vroomen. Gerda vertelt dat ze dit hun 'inspiratiemuur' noemen. Aan tafel heb je er goed zicht op en zo praten ze samen vaak over hun werk. Ik realiseer mij dat kunstenaars altijd aan het werk zijn, ook als ze even geen pen, potlood of kwast vasthouden. Beiden benadrukken hoe belangrijk het is tijd te nemen om van gedachten te wisselen, te experimenteren, te onderzoeken. Elk werk ontstaat uit nieuwsgierigheid.

Gerda en Manuel hebben elkaar leren kennen toen ze allebei deelnamen aan een tekensymposium in het ArToll Kunstlabor bij Kleef. Manuel: 'Dat was in 1999. Het symposium omvatte een werkperiode, samen met andere kunstenaars. Een tijd van hard werken en samen eten en drinken.'

Dit is wat ik wil

Dat Gerda Förster 'in de kunst' zou gaan, lag niet voor de hand. Pas op het gymnasium in Geilenkirchen kwam ze er serieus mee in aanraking. Ze begon met tekenen en raakte geïnteresseerd in toneel. Na het examen ging ze Theaterwetenschappen en Kunstgeschiedenis studeren, maar dat bleek erg theoretisch. Ze wilde zelf aan de slag. Toen ze bij een expositie in 1968 het werk zag van studenten van de grafische afdeling van de Fachhochschule für Kunst und Design in Keulen wist ze het: dit is wat ik wil!

GF, Zonder titel, 2021

Zwarte kunst… en meer

Het was tijdens die opleiding dat Gerda kennis maakte met **mezzotint**, ook wel 'zwarte kunst' genoemd, omdat de afbeelding uit een diepzwarte achtergrond naar voren komt. Bij deze techniek wordt een koperplaat eerst helemaal ruw geborsteld zodat die veel inkt kan opnemen, waarna de afbeelding 'eruit' wordt gehaald door delen weer glad te polijsten. Zwaar werk, maar ze werd getroffen door de verschillende tonen tussen zwart en wit die je zo kunt bereiken en het bood haar de uitdrukkingsmogelijkheden die ze zocht.

Gerda heeft veel met deze techniek gewerkt en haar creatieve prenten in mezzotint werden goed verkocht. Daarnaast maakte ze ook realistische tekeningen en aquarellen. 'Ik had een exclusief contract met een galerie in Parijs. Die galerie had ook contacten in New York en de helft van de oplage ging daarheen.' In 1980 is ze gestopt met de mezzotint en de realistische thema's. Ze ging experimenteren met andere thema's en technieken. Later is ze ook Haiku's, gaan schrijven, een Japanse dichtvorm waarbij het gedicht niet meer dan 17 lettergrepen mag bevatten. In 2014 heeft ze een boekje gemaakt waarbij ze Haiku's combineerde met collages. De laatste jaren werkt ze liefst met pen en inkt, of in gemengde techniek. Op dit moment heeft ze heel mooi, zacht Japans papier waar ze graag op werkt.

MK, zonder titel, 2021
(expositie Pulchri Studio, Den Haag)

MK, tekening, 2014

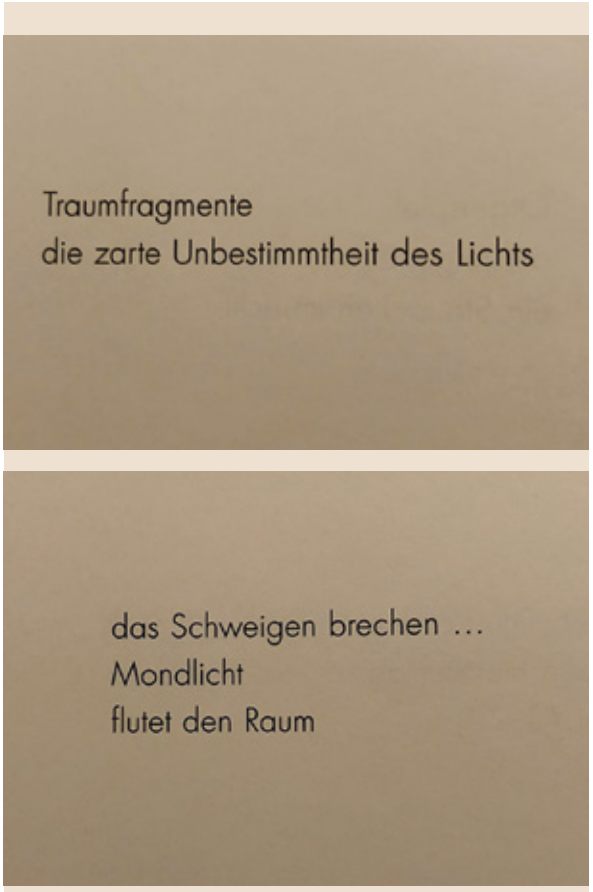

GF, Haiku's, uit "*Leuchtkäferwege*", 2014

GF, Alte Tennisschuhe, mezzotint, 1975

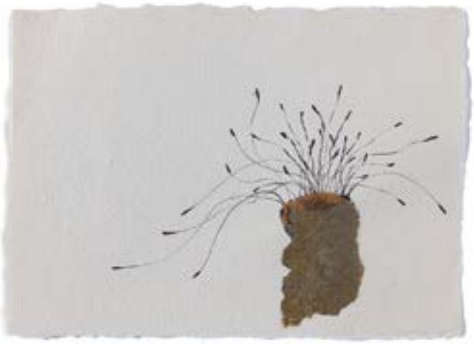

GF, Zonder titel, 2014

GF, zonder titel, 2020

Met de paplepel

Voor Manuel is het kunstenaarschap bijna vanzelfsprekend. Zijn grootvader was kunstschilder, zijn vader, Theo Kurpershoek, was schilder en graficus, en ook zijn moeder was een 'vakvrouw'. Zij was aan de kunstnijverheidsschool opgeleid in illustratie en beeldhouwen. Manuel zelf zat als kind al altijd te tekenen, niet alleen thuis, maar ook op school. 'Dat ik dyslectisch ben, en een beetje bijziend, zal daar zeker aan hebben bijgedragen. Ik zat in mijn eigen wereld.' Waar andere kinderen hun zakgeld besteedden aan snoep of plaatjes, ging zíjn zakgeld op aan tubetjes Talens plakkaatverf (gouache). Ook Gerda heeft daar wel mee gewerkt. Beiden kunnen zich de lijmgeur nog goed herinneren.

Na de middelbare school studeerde Manuel aan de Rietveldacademie in Amsterdam, maar hij heeft de opleiding Grafisch Ontwerpen niet afgemaakt. Terugkijkend kun je zeggen dat hij zich vooral 'al doende' heeft ontwikkeld. Hij leerde van zijn ouders, van het werken in een lijstenmakerij, en van andere kunstenaars, zoals schilder en graficus Theo Elfrink, bij wie hij een cursus volgde, van Karin Elfrink (zijn eerste vrouw), van Hans Zegveld, van wie hij leerde boekbinden, van Gerda, en van al die andere kunstenaars die hij heeft ontmoet. Veel Nijmeegse kunstenaars zullen Manuel Kurpershoek kennen van kunstenaarscentrum De Olifant, waar hij vijf jaar bestuurslid is geweest.

Tekeningen, prenten en drukpersen

Tekenen is Manuels grootste passie. Hij tekent altijd. Op papier, met pen of potlood, of wat maar voorhanden is. 'Als het maar afgeeft.' Hij is gefascineerd door die prachtige oude miniaturen, de eerste gedrukte prenten, waarmee een compleet verhaal wordt verteld. 'Een heel leven: geboorte, leven, werken, dood, alles in één klein tekeningetje!'

Het inspireerde hem om zelf prenten te gaan maken. 'Afdrukken versterkt het beeld; het is zwart-wit.' Op zijn achttiende kocht hij een kleine etspers van het geld dat hij van zijn ouders kreeg omdat hij niet was gaan roken. Daar heeft hij indertijd veel mee gewerkt, maar etsplaten (koper!) zijn duur en geld had hij niet. Hij stapte over op houtsnedes, van sloophout uit containers langs de straat en maakte ook linosnedes. Met het afdrukken van zijn eigen werk bouwde hij een grote ervaring op met verschillende drukpersen. Hij wordt ook veel gevraagd door andere kunstenaars, onder wie Klaas Gubbels, voor het drukken van hun werk. Manuel: 'Je leert daar veel van,

MK, Oude schuur Bemmel, houtsnede, 1996

MK, 21 x 21 houtsneden

MK, Groeten uit Rusland, 1995

elke kunstenaar wil het net wat anders. Het is net als met koken: je moet het allemaal uitproberen.'

Van 2005 tot zijn pensioen in 2018 werkte hij drie dagen per week bij bij de Hogeschool voor de Kunsten in Utrecht. Daar begeleidde hij studenten in de werkplaats Boekdruk en Boekbinden, onder andere bij het maken van linosnedes en bij het boekbinden. Met zijn brede ervaring in zowel het creatieve als het ambachtelijke was hij er helemaal op zijn plaats. Hij had er veel vrijheid en kijkt met plezier op deze periode terug. Af en toe mist hij nog het contact met de studenten en docenten.

Een zekere teerheid

Tot slot van het gesprek wil ik beide kunstenaars nog één vraag stellen, of eigenlijk zijn het er twee: wat willen ze met hun werk overbrengen en hoe kijken ze naar elkaars werk?

Manuel benadrukt nog eens dat een beeld vaak meer zegt dan woorden. Hij hoopt dat mensen een verhaal zien in zijn tekeningen en prenten. De laatste jaren tekent hij ook graag 'hersenspinsels': gekke tekeningetjes die spontaan ontstaan. Daarover zegt hij: 'Er is geen vooropgezet plan. Van Gerda heb ik geleerd het avontuur aan te gaan.' Hij bewondert Gerda om hoe ze de poëzie van lijn en kleur laat spreken: 'Alles wat zij maakt heeft een zekere teerheid.' Een vergelijkbare karakterisering lees ik in de toelichting bij een tentoonstelling van haar werk in 2014: 'Het werk van Gerda Förster bestaat uit intieme tekeningen, waarop het lijnenspel een verfijnde wereld oproept, of liever gezegd fluistert.'

Voor Gerda is een tekening aanvullend. 'Waar de taal ophoudt, begint de tekening.' Haar wens is rustige dingen te maken waar je naar kunt blijven kijken, die niet veeleisend zijn en rust geven: 'Als Haiku's die weinig herrie maken, maar wel precies raak zijn.' Zij bewondert Manuel om zijn vakmanschap als drukker en ze houdt erg van zijn houtsnedes en hersenspinsels. Daar heeft ze zich er een paar van toegeëigend.

Meer informatie

Veel tekeningen en prenten van Manuel Kurpershoek zijn te zien op www.kurpershoekmanuel.nl. Een overzichtstentoonstelling van het werk van Manuels vader, Theo Kurpershoek, is tot 6 februari 2022 te zien in Kasteel Het Nijenhuis (www.museumdefundatie.nl). In Nobilis Cahier 13 is meer te lezen over de prentkunst van Manuel Kurpershoek: www.stichtingnobilis.nl/nobilis-cahier-13-kurpershoek

Gerard Boeijen, oud-voorzitter van het jongerenkoor

Jongerenkoor Hees-Neerbosch trok volle kerk

Sanne Geurts

In de jaren 60-70 vierde het jongerenkoor Hees-Neerbosch zijn hoogtijdagen. Platen opnemen, op audiëntie bij de Paus en een heuse afscheidsmusical in de kerk. Gerard Boeijen, toen voorzitter van het jongerenkoor, vertelt er graag en levendig over.

Foto: Ton van Seters

Gerard Boeijen

'Het begon met Ton van Erp,' begint Gerard, 'hij richtte het koor in 1965-1966 op, Ton was dirigent en enorm bevlogen en enthousiast'. Opgegroeid in Hees was Gerard nauw betrokken bij de parochie St. Antonius Abt en het jongerenkoor aan de Dennenstraat. Het Jongerenkoor Hees-Neerbosch was voor jongeren ongeveer tussen de 16 en 25 jaar. De regel was dat als je ging trouwen, je weg moest. Dat zorgde voor een heel natuurlijk verloop.

Beatmis

Het was een bijzondere tijd bij het jongerenkoor. Opgestart als kerkkoor, onderscheidde het zich toch al snel. 'We hadden niet alleen zo'n zeventig, tachtig enthousiaste koorleden, maar ook een drummer, een theekisten-bas een hoboïste en een pianiste. Dat maakte het anders. Ton van Erp, de dirigent, componeerde ook en de teksten – van onder andere pater Henk Jongerius en Huub Oosterhuis – waren erg modern in die tijd. We liepen voorop.'

Het koor repeteerde elke zondagochtend van tien uur tot half twaalf in het bondsgebouw aan de Dennenstraat – waar tegenwoordig een huisartsenpraktijk en apotheek zit. Daarna wandelden ze met z'n allen naar de Antonius Abt een stukje verderop om de mis te omlijsten met muziek. De

beatmis werd het in de buurt al snel genoemd. ‘We hadden goed contact met de pastoor, Cees de Leede, en hij was ook wel blij met ons. De kerk zat vol, natuurlijk niet alleen door het koor, maar het hielp wel.’

Op audiëntie

Het enthousiasme werkt aanstekelijk. ‘We vielen op. Paris Match (een glossy magazine in die tijd) besteedde aandacht aan het tachtig stemmen grote koor dat op moderne en hedendaagse wijze de misviering verzorgde. Er werden twee LP’s opgenomen. En zo kwam het ook dat een Nederlands Christelijke organisatie voor het koor een reis naar Rome regelde. ‘Dat was natuurlijk fantastisch. Het was gezellig, met een man of vijftig in de bus naar Rome en we sliepen onderweg in kloosters. Maar buiten dat was het ook heel bijzonder. We gingen op audiëntie bij de Paus, zaten vooraan bij de mis in de Sint Pieter en kregen een rondleiding door de Sixtijnse kapel. Dat vergeet je niet meer.’

Optreden uit de beginperiode met Ton van Erp als dirigent. Let ook op de contrabas, gemaakt van een theekist uit Indonesië

Reisje naar Rome

Hippies

Het koor ontwikkelt zich door. Het was inmiddels eind jaren zestig: de tijdgeest werd vrijer en de kerk bood toen ook ruimte voor een progressiever geluid. ‘We werden ook allemaal hipper, we vielen min of meer van ons geloof af en wilden vooral muziek maken. We regelden nog wat gitaristen, een bassist en een drummer erbij. Zo werden we echt een koor met band. De muziek werd zo steeds belangrijker en de kerk raakte meer op de achtergrond.’ Gerard had inmiddels zijn diensttijd vervuld en studeerde in Delft en Eindhoven, maar kwam nog elke zondag trouw terug. ‘Het was niet alleen zingen, het was ook een vriendengroep. Met een man of tien gingen we dan na de mis ook nog koffiedrinken, zwemmen en muziek maken.’

Jesus Christ Superstar

Toch liep het op een gegeven moment op zijn eind. ‘Het was gewoon mooi geweest, we stonden eigenlijk los van de kerk.’ Ze wilden er mee stoppen, maar niet zomaar. *Out with a bang*, zeg maar. ‘We raakten geïnspireerd door Jesus Christ Superstar, de musical. Dat prachtige verhaal, met fantastische muziek en toch ook enige scepsis. Precies wat op dat moment bij ons aansloeg. In overleg met de pastoor regelden we dat we rond Pasen – in de kerk – de musical mochten opvoeren. ‘De voorbereidingen troffen we allemaal zelf. We ontwierpen het decor, we oefenden veel. De Nederlandse teksten waren van Gerard Neger, mijn broer Bart Boeijen was Jezus, Lieke Becks speelde Maria Magdalena en een moeder van een koorlid naaide de kleren. Wil Schreeven – van de muziekhandel – verzorgde het geluid en ik de techniek.’

Het podium in de kerk, werd over het altaar heen gebouwd. ‘Tot schrik van de voorzitter van het kerkbestuur,’ vertelt Gerard, ‘maar die had weinig te zeggen, aangezien de pastoor akkoord was.’ Witte Donderdag, Goede Vrijdag en Eerste Paasdag speelden ze de musical. De kerk zat goed vol. Ze gaven nog een keer alles wat ze hadden en daarna was het – in deze vorm – echt voorbij. ‘Het was echt een waardig afscheid. Het einde van een hele mooie periode. Daarna ben ik het koor en de kerk uit het oog verloren’.

Het jongerenkoor Hees-Neerbosch heeft onder leiding van José Doodkorte in afgeslankte vorm nog enkele jaren bestaan.

Actief in Hees en wel hierom!

Jeanette van Mierlo – werkgroep groen

Jeannette van Mierlo (70) werkte tot oktober 2018 als documentair informatiekundige bij het Institute for Gender Studies aan de Radboud universiteit. ‘Ik beheerde een documentatiecentrum, een erg leuke baan, die me goed van pas kwam toen ik in 2016 het secretariaat van de Vereniging Dorpsbelang ging doen. Dat heb ik een jaar of drie met veel plezier gedaan. Daarvoor heb ik ook een paar keer het dorpsfeest georganiseerd, maar uiteindelijk wilde ik toch liever buiten aan de slag, in het groen.’

‘Van huis uit ben ik bioloog en dat begon weer steeds meer te trekken. Ik ging meehelpen met water geven in het voedselbos, nieuwe aanplant in Park West en meldde me aan om het Tiny forest in Hees mee te ontwerpen en later mee aan te planten. De stap naar de werkgroep Groen, waaraan ik tien jaar eerder ook al had meegedaan, was een logisch vervolg. Nu draai ik weer mee in de werkgroep en mijn voornaamste activiteit is het beheer van het Wolfsbosje. Ook ga ik de eco-ruïne mee helpen opbouwen.’

‘Het is erg leuk om in een groep samen plannen te maken, nieuwe ideeën op te doen, met mensen die ook allemaal op dezelfde lijn zitten: het groen in Hees behouden en verrijken. Ik kom altijd heel opgeruimd thuis van een vergadering met groen of van een plantactie in het park. Je hebt het samen gedaan, het is gezellig en constructief, je hebt samen iets voor elkaar gekregen. Dat geeft veel voldoening.’

Bericht vanuit het bestuur

Roel van Tiel | voorzitter

Kerst, een tijd van bezinning, van in alle rust terugkijken en je zegeningen tellen. Allereerst: wij hopen dat alle wijkbewoners dit jaar van ‘langzaam opstarten’ weer goed zijn doorgekomen. Wij kijken uiteraard uit naar het jaar 2022 waarin we de gezondheidscrisis definitief achter ons kunnen laten en weer elkaar kunnen zien, ontmoeten, omhelzen, de hand geven en samen lachen en huilen. Toch hebben de jaren 2020 en 2021 ons ook veel goeds gebracht. We zaten ineens thuis en ontdekten weer écht hoe mooi onze wijk eigenlijk is. De werkgroepen die zich bezig houden met de directe leefomgeving (Leefomgeving en Groen) merkten dit door een toestroom van nieuwe leden die zich hard willen maken voor de mooie zaken in onze wijk: van eco-ruïne tot voedselbos, van het kritisch volgen van projectontwikkelingen tot schone lucht.

De focusgroep St. Jozefklooster heeft een mooi ambitie-document gemaakt en heeft zich ontpopt als dé gesprekspartner van de gemeente Nijmegen over de ontwikkelingen op het achterterrein van het klooster. Hulde daarvoor! De werkgroep Groen blijft goede zaken doen op groengebied, om onze wijk op allerlei terreinen te verfraaien met divers groen, en spannende projecten. Dat dat niet vanzelf gaat, blijkt wel uit het ‘oeps’- momentje bij de buren: daar maaiden overijverige maaiers per ongeluk een compleet *tiny forest* met de grond gelijk. Het is dus belangrijk om in gesprek te blijven met de gemeente en haar aannemers om dit soort akkefietjes te voorkomen.

Ommetje Hees

Gesprekken, daar draait het ook om bij het NachtOmmetje Hees, dat dit jaar gelukkig weer doorging. Een prachtige avond op 2 oktober, fraai afgetrapt in de Antonius Abtkerk. Met veel interactieve presentaties, shows, praatjes, foto’s en zelfs een heus cabaret waarin voor ons een fraaie rol was weggelegd. Nee, dit stukje is (helaas!) niet geschreven vanaf de Britse Maagdeneilanden, maar ‘gewoon’ aan de eetkamertafel in Hees, en mochten de cabaretiers zich na hun voorstelling alsnog bij het bestuur willen aansluiten, dan zien wij hun sollicitaties graag tegemoet! Daarmee is hopelijk de lucht geklaard…

Klare lucht!

Klare lucht, dat is wel het hoofdthema van de afgelopen maanden. Wij trokken luid aan de bel toen uit een

uitgelekte meting bleek dat de naburige asfaltcentrale 17 keer meer schadelijke stoffen uitstootte dan was toegestaan. In de strijd tegen de vervuiler heeft de focusgroep Luchtkwaliteit al een paar mooie successen geboekt: vier aangenomen moties in de gemeenteraad die onder ander oproepen tot een exit-strategie van (zware) industrie op Oostkanaalhavens, geen verruiming van de productie en vergunningen meer van APN en een onderzoek naar de ambtelijke en economische mogelijkheden om het bedrijf te laten vertrekken en een sluiting van de fabriek af te dwingen zodra daar juridische basis voor is. Een mooi resultaat, maar uiteindelijk draait het natuurlijk om de uitvoering. We hopen dus dat de gemeente net zo voortvarend aan de slag gaat als de raad. Sinds het schrijven van deze update (eind oktober) is er waarschijnlijk weer een hoop gebeurd, we informeren u daarover graag in onze nieuwsbrief (aanmelden kan op www.dorpsbelanghees.nl/bestuur-dorpsbelang-hees/nieuwsbrief), of in een volgende *Stenen Bank*. Of spreek (een van) de leden van de focusgroep er op aan!

Er is natuurlijk nog veel meer gebeurd. Maar de ruimte ontbreekt om daar uitgebreid op in te gaan. Ik noem de herdenking Heese Oorlogsdoden, met een indrukwekkend verhaal over de gifdoden van de Honig, de organisatie van de kribjesroute en de nieuwjaarsreceptie en de plannen voor de langverwachte nieuwe vrijwilligersavond. Voor al deze zaken geldt: kijk op de website, of in deze en volgende *Stenen Banken*.

Uiteraard hebben we als bestuur ook regelmatig vergaderd. Een greep uit de belangrijkste besluiten:

- Wij houden het abonnement voor de digitale ALV voorlopig aan. Dit kost alleen geld bij gebruik en het is waardevol om deze mogelijkheid achter de hand te hebben in deze nog steeds niet 100% zekere tijden. Uiteraard hopen en verwachten wij dat de volgende ALV weer gewoon een fysieke vergadering kan zijn.
- We hebben in kaart gebracht wat de kosten zijn voor een anders-toegankelijke variant van *de Stenen Bank* (blad in audio en braillevorm, geschikt voor blinden en slechtzienden). Deze kosten zijn substantieel. Mocht er echter behoefte aan zijn dan horen we dat graag, dan leggen we dat alsnog voor aan de leden.
- Wij gaan het uitgestelde etentje organiseren voor de oud-bestuursleden die afgelopen jaren afscheid hebben genomen van het bestuur: Marjon Otten, Michiel de Wit en Jeannette van Mierlo. Uiteraard worden alleen de kosten voor de vertrokken bestuursleden vergoed uit de kas, de rest betalen we zelf. Ditzelfde geldt ook voor (afscheids)etentjes georganiseerd in de werk- en focusgroepen).
- Wij zijn aan het kijken of de vereniging een ANBI-keurmerk kan krijgen. Daarmee wordt de vereniging een 'goed doel' waar men belastingvrij aan kan schenken. Eventuele ANBI-schenkingen kunnen we in de toekomst aanwenden ter versterking van de kernwaarden van onze vereniging, met als een van de belangrijkste: het behoud van het dorpse karakter van Hees.
- Wij hebben de ontwikkelingen bij Driestroom – Lange Vierhout aan de Planetenstraat besproken. Het gebouw wordt verbouwd en er komt een extra bouwlaag op. Als bewoners van Hees dit proces kritisch willen volgen, kunnen zij daarvoor een focusgroep oprichten. Neem daarvoor contact op met de werkgroep Leefomgeving: wgLeefomgeving@dorpsbelanghees.nl.
- Wij gaan weer een nieuwjaarsreceptie organiseren.
- Ook gaan we weer een vrijwilligersavond organiseren om alle vrijwilligers die de vereniging laten functioneren te bedanken: jullie dus! We denken aan eind februari, begin maart 2022.

Bijna tot slot willen we alle focus- en werkgroepen wijzen op de mogelijkheid tot gratis vergaderen in Wijkcentrum Titus Brandsma en Wijkcentrum Heseveld. Om hiervan gebruik te maken, dient u bij boeking het aangesloten bestuurslid van de vereniging in de cc te zetten en op te geven dat u de ruimte onder de vlag van de vereniging boekt.

En tot besluit wensen we iedere Heesenaar, lid of niet, een plezierige Kerst en wij wensen iedereen alvast een prettig Nieuwjaar!

Column | Henk Termeer

Idyllisch Hees?

Die fraaie typering van onze woonplek trof ik bij herhaling aan in enkele berichten in *de Gelderlander* na zondag 24 oktober. Maar die complimenteuze aanduiding diende toch vooral als positief contrast voor veel minder fraai nieuws. Dat ging over de ontruiming op 23 en 24 oktober van een drugslab nota bene in het hart van dat idyllische Hees door meer dan twintig politieagenten. Dat drugslab was toen waarschijnlijk al een jaar of zes in bedrijf en produceerde dus sinds ongeveer 2015 de partydrug amfetamine. De clandestiene productie vond plaats in een pand met als uiterlijke 'vermomming' een eindeloze verbouwing; steigers en stellages moesten de gestage aan- en afvoer van materialen verklaarbaar maken. Dat de bij die productie gebruikte chemicaliën niet alleen giftig zijn maar ook nog eens brandgevaarlijk, maakt de zaak nog weer erger. 'Al te goed is buurmans gek' is de uitdrukking die me bij het lezen van die onwaarschijnlijke berichten te binnen schoot. Dit aloude gezegde betekent dat van te veel goedheid en vertrouwen misbruik wordt gemaakt. Misschien moeten we in Hees echt wat wakkerder worden. En alerter reageren op signalen die kunnen wijzen op crimineel misbruik van onze 'idyllische' woonomgeving als schuilplaats voor gevaarlijke praktijken.

De pen op de tong

Poëzie uit of over Hees

Ria Roerdink is beeldend kunstenaar en (tekst)dichter. Samen met Jan van Hoenselaar vormt ze de band *Sonic Bazar*. In deze pen op de tong de tekst van een nummer van hun binnenkort te verschijnen eerste album. Actuele informatie over het werk van Ria vind je op www.facebook.com/ria.roerdink.

Painted Woods

Where you go Poisoned fear
You leave for the woods, the painted woods
All alone, you look behind

Where you go at night
In the dark trees Leave the shadows
Doors of sirens Stories do not last

Windows be broken, windows be broken
Hour of bright, you leave the night

In the room, the violent room
Cannot shiver, cannot love the change
Change the name
Shadows follow so close

In darker woods
The painted woods
Shivering Shivering

A mountain of rain
Go silent
Game of violence
Go naked

Where you ride
So beautiful
In painted woods
In painted woods

Look behind No control
Sharper touch of yesterday

In the night you leave
Where the moon is blue you hide
Something laughing
The trees, look behind

In the dark trees, you hide
Leave the shadows where you go at night
Painted woods Painted woods
So silent

Ria Roerdink

Herfst 2021: de Letterzetter

Soort: Letterzetter (*Ips typographus*)
Zeldzaamheid: algemeen (en toenemend in aantal)
Locatie: Kerkstraat
Waarnemer: Merijn

De letterzetter? Oh ja, dat is toch zo'n spelfoutje dat tot allerlei misverstanden kan leiden? Neen, nu bent u in de war met het zetduiveltje. De letterzetter is een bescheiden fenomeen dat de gemoederen in Hees bezighoudt omdat het negatieve invloed heeft op ons groen. De letterzetter is een klein opportunistisch kevertje dat het voorzien heeft op naaldbomen met stress.

U zult zich afvragen hoe een naaldboom in godesnaam stress kan hebben... Het antwoord is: klimaatverandering (onder andere), fijntjes geïllustreerd door de kurkdroge zomers van 2018, 2019 en 2020. Naaldbomen, zoals lariksen, fijnsparren en coniferen, hebben een enorme hekel aan droogte en raken hierdoor verzwakt. Dat is het moment dat de letterzetter toeslaat en onder de bast haar eitjes legt.

Wanneer de larven uitkomen, vreten ze zichzelf een weg door het hout, wat een letterachtig patroon oplevert. De boom is ten dode opgeschreven en moet vaak worden gerooid. Zoals in de Kerkstraat, waar de letterzetter een ware slachting heeft aangericht onder decennia-oude fijnsparren, en onze coniferen...

Maar er gloort ook hoop. Vooral grote bomen zijn kwetsbaar voor het kleine kevertje. In het bos vallen de aangetaste bomen op termijn om en zo ontstaat er weer ruimte voor nieuw groen. Eigenlijk een prachtige cyclus als je er goed over nadenkt. Mijn buurman helpt de natuur een handje met de kettingzaag, maar, oh! wat een prachtige tuin krijgt hij ervoor terug...

Letterzetter, gij zijt bedankt.

Foto: Merijn

Jacques' BESTEN

Als de kat van huis is, dansen de muizen op tafel

Omdat muizen veel slimmer zijn dan katten. Dat was de laatste zin van het verhaal dat opa muis aan zijn kleinkinderen verteld had. Veertien kleine muisjes knikten met hun koppies. Muizen zijn gek op kinderen en daarom doen ze niet, zoals mensen, aan gezinnen van 'maar' twee of drie kinderen. Af en toe vangen katten wel eens een van die kinderen. Dat was dan een dom kind, dat niet goed had opgelet. Maar de meeste grote en kleine muizen zijn te slim om zich door een kat te laten pakken. En – dat had opa muis verteld – was allemaal begonnen in het dorpje Hees.
Nu is Hees een wijk van Nijmegen.

Maar lang, lang geleden, was Hees een dorp buiten de stadsmuren van Nijmegen. Onder in de kelder van de oude bakkerij tegenover de kerk van Hees woonde een muizengezin. De bakker had het daar niet op, vooral niet sinds die keer dat een muis door de winkel rende en een vrouw met opgetrokken jurk gillend de winkel uit liep. Dat was geen reclame voor zijn bakkerij en daarom had de bakker een kat aangeschaft. Maar een muis vangen? Dat lukte die kat maar zelden. Niet omdat die kat te lui of te dom was. Die kat had gewoon pech.

De vader en moeder van die muizenfamilie waren toevallig superslim. En slimme vaders en moeders krijgen meestal slimme kinderen. De muizenkinderen hadden van hun vader en moeder geleerd een heel hoog piepgeluidje te maken als ze de kat van de bakker gezien hadden. Alle muizen en muisjes wisten dan waar het gevaar zat en zochten gauw een veilig plekje op. Zo kwam het dat de poes van de bakker zelden een muis ving.
De vrouw van de bakker sloot de deur van de winkel.
Het was zaterdagavond. 'Zullen we een ommetje door het dorp maken?'

had ze tegen de bakker gezegd. Toen de bakkersvrouw de deur van de winkel achter zich dichttrok, dacht de kater, die wakker was geworden van de klap van de deur, dat hij maar eens de straat moest oversteken. Bij de overburen hadden ze een poes aangeschaft die erg knap was. De kater was behoorlijk verliefd geworden op die poes. Pukkie, een van de muizenkinderen, had het allemaal gezien. Ze maakte een laag piepgeluidje, het teken dat het bakkershuis zonder gevaar was. Uit alle hoeken en gaten kwamen muizen en muisjes tevoorschijn. Met allemaal dezelfde gedachte in hun muizenkopjes: de grote werktafel in de bakkerij. Daar lagen kruimels brood, restjes koek, krentjes, kleine stukjes vlees van worstenbroodjes, een regelrecht luilekkerland voor de muizenfamilie. Binnen twee minuten dansten er minstens dertig muizen op de bakkerstafel.

Nou kregen al die kinderen van die slimme vader en moeder muis natuurlijk ook weer kinderen enzovoort enzovoort. En daarom leven er in Hees bijna alleen maar slimme muizen. Logisch dus, als jij een kat hebt, dat die kat niet vaak een muis vangt. En als jouw vader en moeder een avond niet thuis zijn, of even een wandelingetje gaan maken, en jij eigenlijk niet aan de snoepjespot mag komen... weet je wel... maar toch... Dan moet je maar denken dat dat komt omdat jij, net als die Heese muizen, een hele slimme vader en moeder hebt.

Een fabel van Jacques de Vroomen | Illustratie header: Manuel Kurpershoek | Overige illustraties: Simone Weijs

Actief in Hees en wel hierom!

Anneke Kolman – zorgt voor het Wolfsbosje

Anneke Kolman (66) is sinds april 2021 met pensioen, na ruim veertig jaar in de Openbare Bibliotheek te hebben gewerkt. ‘Vroeger heb ik een paar jaar meegeholpen met het organiseren van het Dorpsfeest Hees, maar nu houd ik me alleen bezig met het Wolfsbosje, samen met nog vier anderen! Eenmaal in de twee weken komen we samen om te kijken hoe het er voorstaat en om zo nodig onkruid weg te halen.’

‘Het *Tiny Forest* aan de Energieweg op de hoek met de Wolfskuilseweg is in november 2019 aangeplant en inmiddels flink gegroeid. Het is er groen en het is een fijne plek om lekker te zitten. De bedoeling is dat er op den duur ook activiteiten worden georganiseerd. Iedereen met leuke ideeën kan zich bij ons aansluiten!’

‘Naast het bosje is een eco-ruïne gepland en ook daar wil ik graag mijn hand- en spandiensten aanbieden. Actief in de wijk kan dus ook op kleine schaal en ook dan geeft het, mij in ieder geval, veel voldoening!’

Column | Kwan

(G)een geniale ingeving

Een tijdje geleden fietste ik door de wijk. Het was een prachtige dag. Fris, maar niet koud en het zonnetje stond aan de hemel. Met de wind in de rug trapte ik langs het park aan de Kometenstraat toen voor me een lesauto begon aan een bijzondere verrichting. In drie steken werd getracht de auto te keren in de toch al niet al te brede straat. Heen- en weer schuifelde de auto. Ik wachtte netjes aan de kant en gaf hem alle ruimte, toen ik werd getroffen door een briljant idee. Wat zeg ik? Het was niet minder dan een geniale ingeving voor deze column. Het ging om zo’n zeldzaam geval van hersenactiviteit dat ik bijna van mijn fiets was gevallen als ik niet al stil stond.
Ik kon niet wachten om alles op te schrijven en uit te werken, maar ik moest nog even geduld opbrengen voor de lesauto die aan de negende poging begon om het voertuig te keren. De auto reed naar voren en weer naar achteren en verplaatste zich met een enkele centimeter per uur. Uiteindelijk sloeg de lesauto af, dus greep ik mijn kans en fietste zo snel ik kon naar huis. Ik zette de fiets in de schuur, gooide mijn jas op de grond, pakte pen en papier en… krabde mezelf achter de oren.

Ik probeerde kalm te blijven. Rustig door te ademen en vooral niet in paniek te raken. Ik was weliswaar vergeten wat ik ook alweer wilde opschrijven, maar het was zeker geniaal. Zo geniaal, ik kon er gewoon even niet bij. Het was als een kamer binnenlopen om iets te pakken en vervolgens vergeten wat je daar ook alweer ging doen. Als ik terugging naar de plek waar ik vandaan kwam, dan kwam het vast weer terug. Voorzichtig zette ik een stap achteruit. Voor de zekerheid legde ik pen en papier terug, raapte mijn jas van de grond en haalde de fiets weer uit de schuur.
Vliegensvlug keerde ik terug naar de Kometenstraat.
Terug naar de plaats delict, waar de lesauto inmiddels was verdwenen.
Ik sloot mijn ogen en wachtte.
Maar er kwam niets terug.
Geen inval, geen ingeving, zelfs geen vlaag.
Geen zeldzaam geval van hersenactiviteit, aanknopingspunt of aha-erlebnis.
Het enige wat ik me herinnerde, was dat de lesauto blauw was.
En dat was het.
Teleurgesteld fietste ik terug naar huis.
Ik zette de fiets in de schuur, gooide mijn jas op de grond, pakte pen en papier en bleef de rest van de dag denken aan die ene ingeving die ik me niet meer kon herinneren, maar die vast en zeker geniaal was geweest.

Lies Haveman

Eten en *drinken* uit *Voedselbos Novio*

ELK SEIZOEN EEN SMAKELIJK RECEPT IN *DE STENEN BANK* DAT JE KUNT MAKEN MET MINSTENS ÉÉN INGREDIËNT UIT ONS VOEDSELBOS (OF OMGEVING)

Veel nieuws valt er op dit moment niet te melden uit het voedselbos, behalve dat de conditie wat te wensen overlaat vanwege de droogte van de afgelopen jaren. Er is helaas dus ook de nodige uitval. Maar toch een opbeurend recept!

Overigens raad ik aan regelmatig een wandelingetje door het bos te maken en dan een doosje te oogsten met bloemen, bladeren en bessen. Die kun je drogen of invriezen, zodat je daar te zijner tijd een lekker gerechtje mee kunt maken.

Rozenbotteljam

TIP: Je kunt behalve rozenbottels ook wat duindoornbessen meekoken die ook in het voedselbos groeien.

Ingrediënten voor de saus

- 1 kilo rozenbottels
- 500 gram appels
- 200 gram suiker of kokosbloesemsuiker of 200 ml agave
- sap van 1 citroen

Bereiding van de saus

Was de rozenbottels en verwijder de kroontjes en steeltjes. Snijd ze doormidden. Schil de appels en verwijder het klokhuis en snijd ze in vieren. Doe de rozenbottels, appels, suiker en het citroensap in een pan en voeg water toe □ zoveel dat alles net onder staat. Laat ca. 40 minuten zachtjes koken met de deksel op de pan.

Doe de inhoud in een vergiet/passeerzeef en duw met een lepel door de gaatjes heen. Het sap gaat erdoorheen en de pitjes en schillen blijven in het vergiet achter. Breng de gezeefde jam weer even aan de kook en doe dan in schone steriele glazen potjes. Doe de deksels erop en zet ze 15 minuten op de kop - dan trekken ze vacuüm. Daarna weer omdraaien en bewaren op een donkere plek. Na openen, koel bewaren.

Uit: Leoniek Bontje en Yvet Noordermeer, Wild plukken; de buitenkeuken, recepten het jaar rond, TERRA, maart 2018

Grafmonument Koster

Henk Termeer

De oudste weg van Nijmegen-West: de *Via Alta* of Hogeweg

In juli kreeg ik een aardige reactie van een lezer op mijn artikel in het decembernummer van 2020 van *de Stenen Bank*. Dat artikel ging over de opgraving van een 15e-eeuwse herberg onder het vroegere tuincentrum Jacobs aan de huidige Molenweg. Maar die herberg lag toen aan een veel oudere weg, die in de bronnen *Via Alta* en wat later Hogeweg wordt genoemd. Die weg liep oorspronkelijk (1e en 2e eeuw na C.) van de Romeinse stad in het Waterkwartier (Ulpia Noviomagus) via de huidige Waterstraat, Voorstadslaan, Dikkeboomweg, Molenweg, Wolfskuilseweg, Oude Graafseweg en Teersdijk geleidelijk omhoog naar het zuidwesten, richting Wijchen en de Maasovergang in Grave. In feite liggen al die huidige straten als rechtstreekse opvolgers van de Via Alta precies in het spoor van die oeroude weg.

Die lezer schreef: "Zou het niet mooi zijn voor Hees en Nijmegen als we als Romeinse stad de *Via Alta* op een of andere manier zichtbaar kunnen maken? Bijvoorbeeld als wandelroute." Ik vond dat meteen een goed idee, vooral omdat er langs die route al enkele historische markeringen bestaan en er zeker nóg enkele zinnige historische haltes aandacht verdienen. Helemaal aan het begin heb je al het informatiebord aan de Honigfabriek over de opgraving van een groot Romeins badhuis (thermen) daar en even verderop aan het Maasplein staat het monument over de twee Romeinse tempels gewijd aan Mercurius en Fortuna. Daaraan zou je langs de route van de *Via Alta* nog de volgende markeringspunten met een informatiebord kunnen toevoegen:

- de zuidelijke poort van *Ulpia Noviomagus*, de eerste stad van 'Nederland', gelegen aan de kruising van de Waterstraat met de Biezenstraat,
- een grafmonument verderop aan de Waterstraat om zo het meteen oostelijk daarvan gelegen grootste Romeinse grafveld van Nederland te markeren; misschien met een reconstructie van zo'n monument op de lege cirkel van de rotonde tussen Marialaan en Industrieweg?
- een bord met wegwijzer over de hele *Via Alta*-route op het oude kruispunt van de Voorstadslaan met de Schependomlaan,

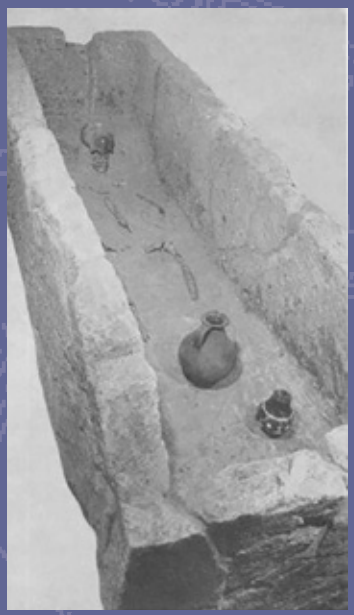

Sarcofaag Oude Graafseweg

Zuiderpoort Ulpia Noviomagus uit 'De ridders van Gelre' van Omroep Gelderland

Tempels Maasplein gedenkplaat

– een informatiebord over de aan de Molenweg opgegraven oude laat-middeleeuwse herberg
– en na een korte klim een informatiebord op het kruispunt van de Wolfskuilseweg en de Oude Graafseweg over de daar al in 1950 in de tuin van het Augustijnenklooster opgegraven stenen Romeinse sarcofaag; er heeft daar waarschijnlijk een grote Romeinse villa (boerderij) gelegen.

Verder zou het mooi zijn als die aldus gemarkeerde historische wandel-/fietsroute zou aansluiten op een van de Romeinse routes die er in Wijchen al bestaan.

Onlangs zijn de archeologische restanten van de Romeinse legerkampen in Nijmegen-Oost die deel uitmaakten van de Romeinse *Limes* als werelderfgoed erkend. Juist daarom lijkt het me niet meer dan logisch en verstandig om ook in westelijk Nijmegen het overbouwde en vergeten Romeinse verleden op deze manier voor bewoners en bezoekers beter zichtbaar en beleefbaar te maken.

Rotonde Marialaan-Industrieweg met grafmonument

De redactie van
de Stenen Bank
wenst u
hartverwarmende
feestdagen
en een actief
en gezond
nieuw jaar!

Kabels en kastjes

Het was best een grote puinzooi toen KPN-medewerkers in de wijk die oranje glasfibers aan het leggen waren. Overal in de grond werden sleuven en putjes gegraven om die oranje kabel bij de huizen te krijgen. Je zag haspels en bossen draad en uiteindelijk kwam er een oranje puntje uit de grond. Hoe zit dat eigenlijk met al die kabels?

Kabels

De glasvezel is de vervanging voor het koperdraadnetwerk. Dit netwerk zorgt ervoor dat je internet kunt ontvangen. Net zoals bij de oude telefoonkabels, heeft iedere abonnee zijn eigen oranje glasvezelkabeltje, dat naar een centrale aansluitkast in de wijk loopt. Die kast bevindt zich in de Pomonastraat en is spiksplinternieuw. Op termijn zal het oude koperdraad overbodig worden.

Het grote verschil met die oude koperdraadjes is, dat er geen stroompulsjes, maar lichtpulsjes door de kabels gaan. Die lichtpulsjes worden opgewekt door infrarood lasertjes en waargenomen door lichtgevoelige detectors. Het voordeel is dat het signaaltransport door zo'n lichtsysteem veel sneller gaat dan door de klassieke koperdraadjes. Licht gaat nu eenmaal nòg sneller dan elektronen. De kwaliteit van de signalen wordt bepaald door de frequentie waarmee lichtpulsjes (een 1 of een 0, zeg maar) over de kabel kunnen worden gestuurd.

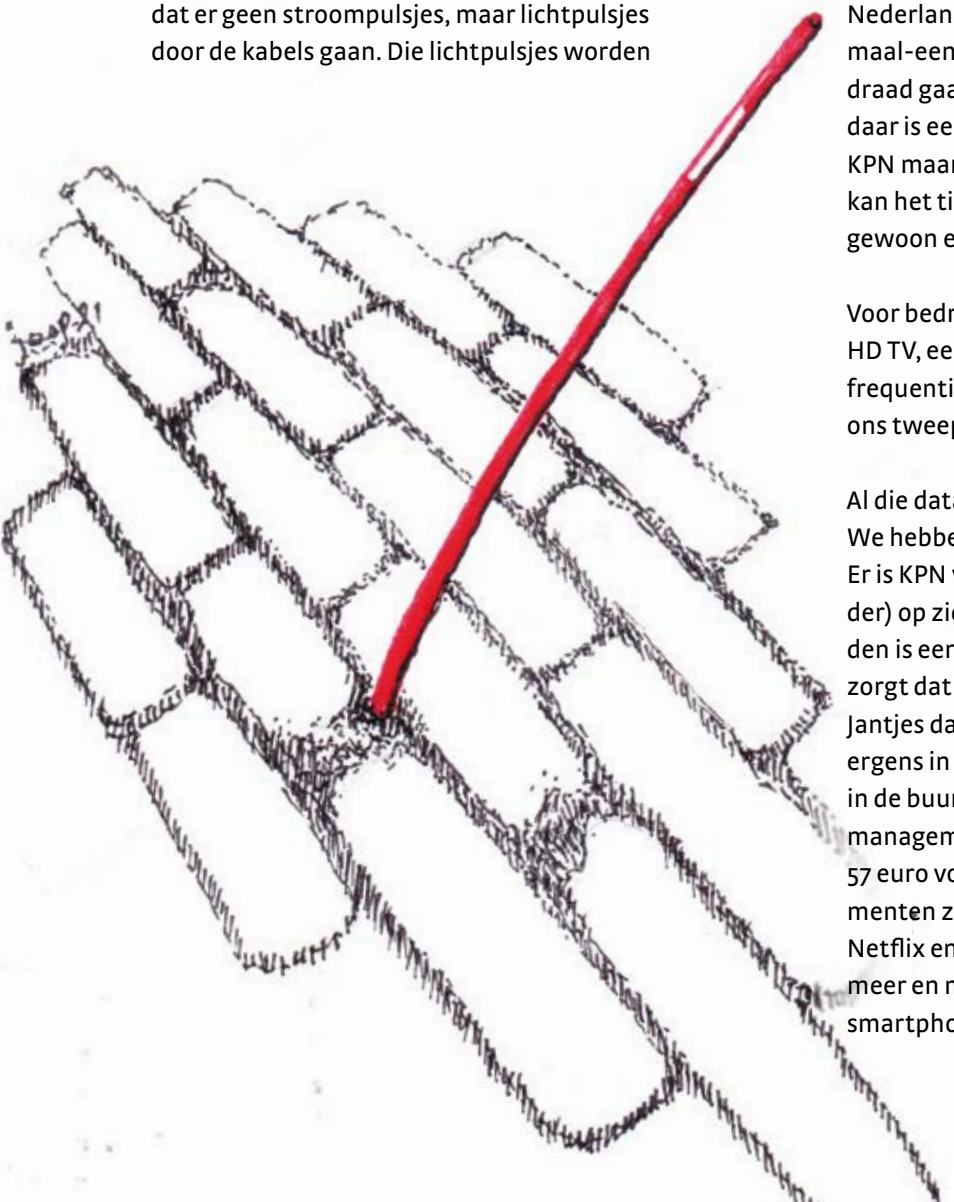

De frequenties bij een glasvezel kunnen oplopen tot maximaal 500.000 Megabit per seconde of in gewoon Nederlands: het licht gaat in theorie een half miljoen-maal-een-miljoen keer per seconde aan en uit. Bij koperdraad gaan de elektrische signalen veel langzamer, dus daar is een enorme winst te behalen. In de praktijk levert KPN maar een fractie: 100 Megabit/sec en tegen betaling kan het tien keer zo snel (1000Mb/s). KPN kan de signalen gewoon een beetje meer of minder knijpen.

Voor bedrijven en grote gezinnen met allemaal een eigen HD TV, een eigen spelcomputer en Netflix zijn die hogere frequenties interessant, maar misschien toch niet zo voor ons tweepersoons huishouden.

Al die datastromen moeten natuurlijk worden gemanaged. We hebben de digitale huistelefoon, twee TV's en internet. Er is KPN veel aan gelegen om dat management (als provider) op zich te nemen. Om uit de datastromen wijs te worden is een overkoepelende architectuur nodig die ervoor zorgt dat jouw boodschap bij Pietje terecht komt, en dat Jantjes data bij jou terecht komt, waarbij Jantje en Pietje ergens in de wijde wereld wonen, maar meestal bij jou in de buurt. De prijs die je bij KPN betaalt voor dat "data-management" ligt al gauw rond de 100 euro per maand: 57 euro voor de verbinding en de rest voor allerlei abonnementen zoals internet met een emailadres, TV (inclusief Netflix en Spotify) en de vaste telefoon. De laatste zal meer en meer overbodig worden omdat iedereen al een smartphone heeft.

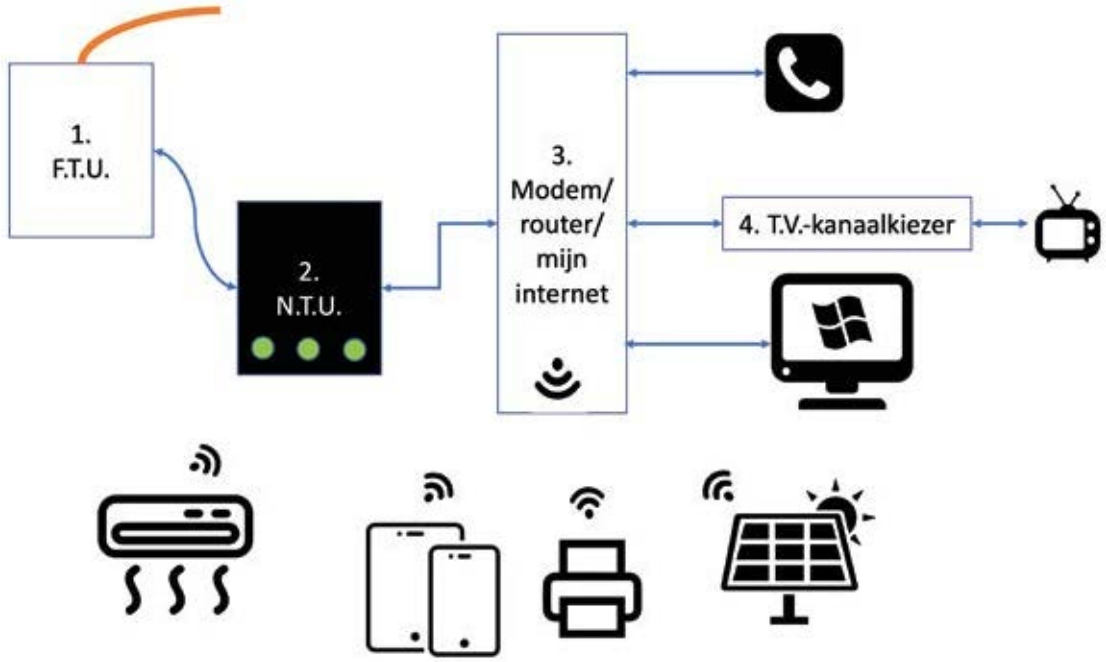

De FTU, NTU, Modem/Router en LAN

Kastjes

Om het signaal over de vezel heen en weer te sturen heb je thuis een ontvanger (fotodetector) en een zender (laser) nodig. Bij ons heeft de netwerkmaatschappij van KPN na al dat graafwerk de glasvezel naar binnen gebracht en twee kastjes opgehangen. Kastje 1 is wit en heet de FTU (Fiber Termination Unit). Dat is het kastje waar de oranje fiber netjes in wordt opgeborgen. Kastje 2 is zwart en heet het NTU (Netwerk Termination Unit) of PON (Passive Optical Network) kastje. In dit kastje wordt het licht dat met een wit fibertje uit kastje 1 komt, in elektrische signalen omgezet en andersom worden de elektrische signalen in licht omgezet. Er bevindt zich dus zowel een detector als een lasertje in kastje 2, dat elektrisch moet worden gevoed (de lampjes branden groen als het goed werkt). Je kunt dus signalen ontvangen (downloaden) en je kunt signalen versturen (uploaden). Het is je modem, kastje 3, dat uit de wirwar van al dat "geknipper" de benodigde signalen haalt en het is de router, ook kastje 3, die de signalen over jouw netwerk verdeelt. Er loopt dan ook een internet (UTP) kabel (met zo'n klikstekker) tussen kastje 2 en kastje 3. Dat kastje is speciaal voor mij als gebruiker (user) ingesteld. Het modem/router kastje zorgt ervoor dat mijn huistelefoon, mijn TV-signaal en mijn internet-signalen kunnen worden gebruikt in mijn thuisnetwerk. Dat noemen we het LAN (Local Area Network).

Meer kastjes

Het mag duidelijk zijn, dat je na kastje 3 (de modem/router) nog steeds "geen beeld" hebt, maar dat je aardig op weg bent. De router heeft twee manieren om de signalen bij je apparaten te krijgen. De ene manier is via ethernet (UTP) kabels en de andere is draadloos via Wi-Fi (Wireless Fidelity). Voor de TV heb je een extra kastje (4) nodig, dat bij voorkeur met zo'n ethernet kabel is aangesloten. Kastje 4 verzorgt alle kanalen van je smart TV. Dat zijn er zo'n honderd, waarbij KPN bepaalt wat je ontvangen mag en kan. In de praktijk kijken wij naar hooguit 5 kanalen en mag je niet naar Max Verstappen kijken omdat KPN de uitzendrechten daarvan niet heeft. Bedenk overigens dat het netwerk tot en met kastje 2 openbaar is en dat "iedereen" het netwerk kan huren voor het versturen van internetdata (Tele2, etc.). Ziggo vormt daar dan weer een uitzondering op, die heeft zijn eigen netwerk met coaxkabels van koper.

Er zijn veel apparaten die met Wi-Fi werken, zoals verwarming, airco, smartphones, zonnepanelen, iPad, laptops, PC's. Nu staat Wi-Fi wel voor "draadloze betrouwbaarheid", maar als je router beneden staat, dan wil het vaak gebeuren dat je boven op zolder nauwelijks signaal hebt. KPN verkoopt je dan graag ondersteunende Wi-Fi zenders die dit probleem voor je oplossen, zodat je daar ook naar hartenlust kunt gamen.

Enfin, hier in Hees zijn we er klaar voor, voor nog betere TV, al is het wellicht verstandiger wat meer te sporten en minder achter een beeldscherm te zitten.

Bronnen: KPN-folders, Wikipedia over glasvezel en allerlei internetverbindingen

De auteur is golffysicus en stond in de jaren tachtig (bij Philips) mede aan de wieg van de eerste glasfiber toepassingen met diode lasers.

Tekening: Joop van Eck

Actief in Hees, en wel hierom!

Marion Doveren - medeoprichter Duurzaam Hees

Marion Doveren (65) is momenteel voorzitter van Duurzaam Hees, een initiatief dat in 2018 spontaan is ontstaan vanuit het idee om in Hees de handen ineen te slaan om duurzaam wonen actief te stimuleren: ‘De gedachte was dat het verstandiger zou zijn om je niet individueel te verdiepen in wat de beste zonnepanelen zijn, maar om dat met meer mensen te doen. Dat komt de kwaliteit ten goede en bovendien hoeft niet iedereen persoonlijk alles uit te zoeken. Daarnaast kunnen we mensen over de streep trekken, die anders de stap om duurzame maatregelen te treffen zouden uitstellen. Duurzaam Hees bestaat uit een zestal wijkbewoners, vrijwilligers die allemaal hun eigen inbreng hebben.’

‘Inmiddels hebben we de volgende acties op wijkniveau gedaan: zonnepanelen, dak-, gevel- en vloerisolatie en dubbel glas. Op dit moment is de campagne Operatie Regenpijp in volle gang: bij 35 adressen hebben we samen met de gemeente de situatie bekeken en advies uitgebracht. De subsidieaanvragen lopen nu, binnenkort worden de regentonnen geplaatst!’ ‘Het is vooral leuk om met een club wijkbewoners gericht met een zinvol onderwerp aan de gang te gaan en als het steeds een succesvolle actie blijkt te zijn, zijn wij ook weer tevreden!’

‘Duurzaam Hees is onafhankelijk van de Verenging Dorpsbelang Hees, maar we weten elkaar goed te vinden als we elkaar ook maar enigszins kunnen versterken. De visie en belangen lopen natuurlijk voor een belangrijk deel parallel! In Hees staan we allemaal voor een gezonde, groene en duurzame wijk!’

Eco Ruine in wording met rokende schoorsteen APN op de achtergrond

Van idee naar werkelijkheid: Het echte werk is begonnen. We sjouwen en bouwen. Wil jij je steentje bijdragen, meld je dan bij Cor via corvanderdonk@schola.nu.

Ontwerper Geert Schiks geeft uitleg aan wethouder Wijnia en Cor van der Donk

Arjan de Groot van zorgboerderij In Het Westen voert stenen aan voor de Eco ruïne

Foto's: Ton van Seters

Zogezegd, zogenaamd

Voornamen...

Hoe luidt uw voornaam? Peter? Will, Iris? Niks aan de hand met die namen. Maar misschien heet u wel Hendrik, Hein of Lies? In dat geval is er wel wat aan de hand. Die laatste drie namen zijn in een uitdrukking terecht gekomen. Ik hoop dat u geen *brave Hendrik* bent. *Hein met de zeis* is ook geen vrolijke kameraad. *Vlijtig Liesje* klinkt dan weer een stuk positiever. Ik heb een kleine verzameling aangelegd van voornamen die in uitdrukkingen terecht zijn gekomen. Het valt me op dat anders dan bij *vlijtig Liesje* de meeste van die voornamen bepaald geen vleiende etiketteringen zijn. Een paar voorbeelden.

Een *houten Klaas*, een *Judas*, *Joris goedbloed*, *gekke Henkie*, een *Kenau*, *janhagel*.

Er zijn ook positieve 'voornamen': Een *janplezier* (type groot rijtuig), een *vrolijke frans*, maar je moet goed zoeken om die te vinden. Zo heeft in Van Dale het merendeel van de uitdrukkingen met de naam *Jan* erin een negatieve betekenis.

Jan Krent, (een gierigaard), *Jan Hen* (sullig iemand), huishouden van *Jan Steen*.

En er moet ook nog stevig geëmancipeerd worden, want vrouwennamen zijn zeer ondervertegenwoordigd.

Een niet zo bekende uitdrukking – maar echt bestaand! – is de uitdrukking *Sjaak van Buren*. Deze wordt gebruikt voor mensen die zich nergens iets van aantrekken. Er schuilt een historisch verhaal achter deze uitdrukking. Een man met deze naam zou ooit tegen de rechter gezegd hebben: *Edelachtbare, er is me geen drol aan gelegen*. Als kind had ik de voornaam Sjaak. Als puber heb ik die voornaam veranderd in *Jacques*. Vond ik chiquer klinken. Toch wel een goed idee als ik denk aan die historische *Sjaak van Buren*. Dus leest u onder deze tekst:

'Jacques' de Vroomen

P.S. Bovendien is het ook geen lolletje om *de Sjaak* te zijn.

VIJFTIG TINTEN GROEN

Cor van der Donk

Ook nu weer kleurt de herfst onze wijk. Ik slenter wat in de late zon en passeer een huis waar een ooievaar zijn achterlijf pront uit het raam steekt. Een rieten nest in de voortuin vertaal ik als een extra welkom. Een jonge vrouw zit met haar pasgeboren baby op de bank. De baby ligt op haar bovenbenen zodat moeder en kind elkaar goed kunnen zien. Als vader én als opa raakte ik zo zittend nooit uitgekeken.

Met een kinderlijk gebaar schop ik herfstbladeren voor me uit. Het moet goed komen met de aarde, de zeespiegel, het klimaat, de pandemie, de woningnood, de stank- en milieuoverlast, het eigen gelijk, de ongelijkheid. Een wereld zonder vluchtelingen, niet omdat ze niet welkom zijn, maar omdat er geen noodzaak meer is om te vluchten. Een groen land waarin maisvelden plaats maken voor duurzame landbouw en boeren toch een goede boterham verdienen. Ruim baan voor onderwijs en ontwikkeling; gelijke kansen. Weer op zoek zijn naar schoonheid. Meer wij en ons.

Alles wijst erop hoe welkom de baby in dit verhaal is. Laat het deze herfst beter worden, nóg beter als de winter komt en de lente en zomer komen. Laat we het beter maken... jij en ik.

DE NATUUR IS ALLER MOEDER EN ZIJ IS IEDERS MAJESTEIT

(Citaat uit: Willem die Madoc maakte, Nico Dros)

Actief in Hees en wel hierom!

Wilma Timmers – verzorgt de ledenadministratie

Wilma Timmers (61) werkt bij de provincie Utrecht als beleidsmedewerker natuur. In 2009 is ze in Hees komen wonen en meteen lid geworden van Dorpsbelang: ‘Sinds 2014 verzorg ik de ledenadministratie voor de vereniging. Tot die tijd deed de penningmeester dat. Om het werk voor de penningmeester te verlichten, heb ik deze taak van hem overgenomen. Naast mijn werk aan de ledenadministratie ben ik lid van de focusgroep Groen achter de Beuken.’

‘De aan- en afmeldingen van nieuwe leden komen vooral binnen via de website of via de secretaris. Ik schrijf de nieuwe leden in en stuur ze informatie over betaling van de contributie en wat de vereniging zoal doet. Afmeldingen (meestal verhuizingen of overlijden) verwerk ik uiteraard ook. De penningmeester breng ik steeds op de hoogte van de mutaties.’

‘Voor de bezorging van *de Stenen Bank* maak ik de adresetiketten. Die breng ik naar Cecile Ooms. Zij zorgt er samen met haar zoons voor dat de etiketten geplakt worden en *de Stenen Bank* bezorgd wordt in Hees en bij de postleden.’

‘Ik wilde graag een steentje bijdragen aan de vereniging. Het verzorgen van de ledenadministratie is een mooie klus en qua tijd prima te combineren met mijn andere werkzaamheden en hobby’s. Het contact met de (nieuwe) leden gaat voor mij vooral digitaal, maar desondanks geeft dat toch wel een gevoel van verbinding.’

‘Voor mijn taak is goede samenwerking met de penningmeester en met de bezorgers van *de Stenen Bank* belangrijk. Dat loopt nu heel prettig en vind ik ook zeer plezierig. De huidige penningmeester stopt in 2022. Wie wil zijn taak overnemen?’

KIND IN HAAR KAMER

Ymre Melkert (10 jaar)

Tekst: Irma Bogers
Foto: Ton van Seters

Met wie woon je in huis?
‘Met papa Dennis, mama Linda, broertje Ivar (7) en poes Sam. Poes Zora is dood.’

Naar welke school ga je?
‘Naar de Lanteerne en ik zit in groep 7. Ik heb twee juffen, juf Manon is er op maandag, dinsdag en woensdag en juf Kristel op donderdag en vrijdag. Ze leggen allebei goed uit en zijn heel aardig. Mijn lievelingsvakken zijn gym en tekstschrijven.’

Heb je hobby’s?
‘Ik zit op turnen, een keer per week op zaterdag van half elf tot half twaalf. En ik houd ervan om met lego te spelen. Voor mijn verjaardag heb ik een heel winkelcentrum gekregen. Dat heb ik al helemaal in elkaar gezet. Dansen vind ik ook heel leuk. Na de herfstvakantie mag ik op school op dansles. Maar ik heb het ook heel druk met spelen. In de tuin hebben we een boomhut. Die is nu wat rommelig met alle stokken van het zwembad die er nu in liggen. Thuis houd ik tekenwedstrijden met papa, mama en Ivar. Iedereen moet bijvoorbeeld een cactus tekenen en dan geef je de blaadjes aan elkaar door en geef je een cijfer voor de tekening. Wie het hoogste cijfer heeft, heeft gewonnen.’

Lees je wel eens?
‘Boeken en strips. Een serie van zes boeken van Dog Man. Dat is een strip in boekformaat. Het is heel mooi getekend, niet met een computer, maar echt getekend. En ik lees het boek *De regels van Floor*. Mama leest Ivar en mij ’s avonds een heel mooi boek voor. Het heet *De brief voor de koning*.’

Speel je wel eens computerspelletjes?
‘Ja, Roblox en Minecraft. Dan kan je blokken bouwen en zo. Maar mijn broertje zit wel vaak op de tablet, dat is soms best irritant. Dan kan ik Minecraft niet spelen, maar ik speel soms ook op de laptop.’

Van welke muziek houd je?
‘Van popmuziek, ja rockpop. Een beetje harde muziek en ik houd van verschillende zangers.’

We houden grappige zangwedstrijden

Kijk je wel eens TV?
'Soms naar *De regels van Floor*, maar ik kijk vaker series van Netflix op TV, bijvoorbeeld *Odd squad*. Dat is een organisatie die helemaal door kinderen wordt gerund. De kinderen lossen allemaal problemen op.'

Als je een dag een dier zou zijn, welk dier zou je dan willen zijn?
'Een kat, want die kan gewoon lekker op de bank liggen en naar buiten wanneer hij wil. Lekker rustig.'

Heb je vrienden en vriendinnen?
'Heel veel. Op school in de klas en hier in de buurt. In de pauze spelen we met elkaar en als we gymmen vinden we het leuk om bij elkaar te zitten. Hier in de buurt heb ik ook vriendinnen. We spelen verstoppertje en we steppen om de bloembakken heen. Ook houden we grappige zangwedstrijden.'

Als je een dag alles zou mogen doen wat je leuk vindt, wat zou je dan doen?
'Ik denk mijn vriendinnen uitnodigen en dan gaan eten en een feestje bouwen. Na het feestje gewoon buiten spelen met mijn vriendinnetjes uit de buurt. Niet veel anders dan normaal, behalve het feestje dan.'

Wat vind je een leuk vakantieland?
'Ik ben wagenziek, dus we gaan niet heel vaak op vakantie. Ik vind België wel leuk en Duitsland en Nederland. Ik zou graag met papa, mama en Ivar naar Disneyland Parijs gaan. Ik hoop dat ik dan niet ziek word. Dan moet ik maar een paar tabletjes nemen.'

Wat is jouw belangrijkste bezit?
'Mijn knuffel. Het is een haasje en hij heet Haasje.'

Wat vind je het mooist in je kamer?
'Mijn klamboe. Die hangt aan het plafond.'

Wat vind je het leukst aan je vader en je moeder?
'Ze zijn heel aardig en met papa stoeien we. Mama kan heel goed voorlezen. En ze zijn ook heel grappig.'

Hoe ziet je leven over 10 jaar uit?
'Dat weet ik niet precies. Misschien studeren met een klein baantje erbij.'

Het zat goed vol bij de opening in de kerk van Sint Antonius Abt aan de Dennenstraat.

De heilige kijkt welwillend toe bij het pianospel van Theo de Best.

Terugblik op het NachtOmmetje van zaterdag 2 oktober

Lise Lamée vertelt verhalen over de parochie van St. Antonius Abt (èn over de parochianen) uit de tijd van haar vader, koster Frans Lamée.

In de klas bij (oud)docenten Lex Plantaz en Peter Altena, die vertellen over de rijke historie van het Dominicuscollege.

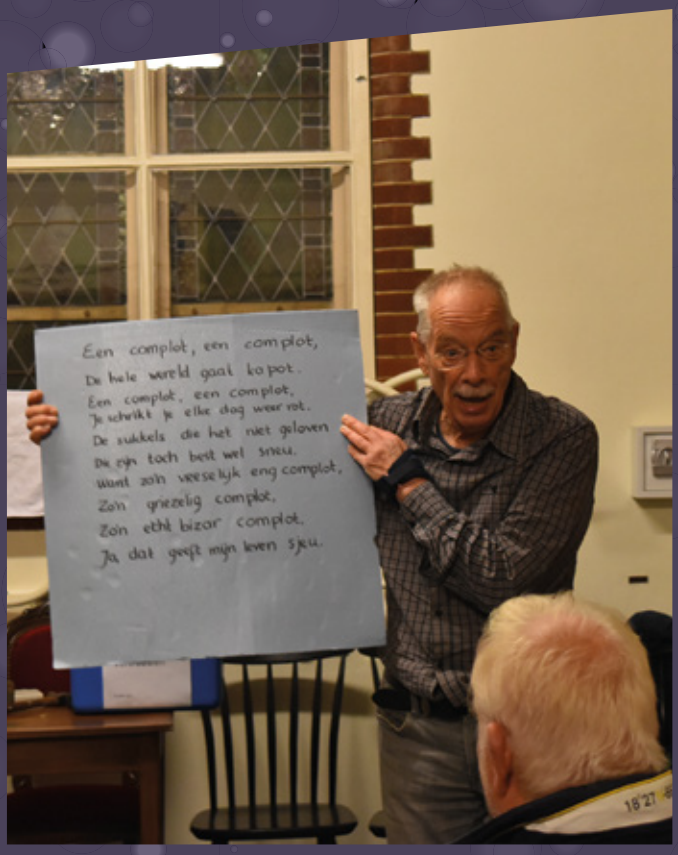

Een Hees' complot! Cabaretiers Jacques de Vroomen en Jos Blom weten hoe het zit.

Het publiek in de gymzaal zit op de bekende bankjes. Tegen de muur wachten dansers van Flex op hun beurt.

In de gymzaal: een bijzonder optreden van (drie!) dansgroepen van leerlingen van Flex dansstudio.

Alle aandacht voor verhalen over de voetbalvereniging Blauw-Wit; door Giel Kok, oud-voorzitter.

Wandelen van de kerk naar het Dominicuscollege. Het regent gelukkig niet hard.

De uitsmijter van de avond in de aula van het Dominicuscollege: een optreden van de Heese band Mucho Ruido. Ze deden het rustig aan...

Foto's: Ton van Seters

Hees nu, Hees morgen...

‘Weet u het al? Daar gaat gebouwd worden!’ Misschien hebt u die kreet al opgevangen, mogelijk bent u betrokken bij sommige van de plannen. Voor ‘daar’ zijn inmiddels al aardig wat locaties in Hees in te vullen: zwembad, terrein St. Jozefklooster, achter de Beuken enzovoort...

Het lastige is dat ‘de kreet’ iedere keer betrekking heeft op maar één van de locaties. Op die ene locatie zou eventueel best gebouwd kunnen worden mits op de andere locaties dan wordt vastgehouden aan de afspraken die zijn gemaakt voor de ontwikkeling van de wijk Hees.

De werk- en focusgroepen binnen de Vereniging Dorpsbelang Hees, die zich bezighouden met de leefomgeving, vinden het tijd worden u bij te praten over wat wij vinden van de verschillende voorstellen en hoe wij hierover het gesprek met de gemeente voeren.
In dit artikel informeren wij u graag over de positie die wij hebben gekozen. Daarbij volgen wij de lijn: wat is de huidige situatie, wat speelt er op dit moment, welke aanpak staat ons voor ogen? Wij zijn de deelnemers in de focusgroep die namens de VDH het overleg voert over de plannen met betrekking tot het terrein van het Sint Jozefklooster. Deze brief is medio november geschreven. Voor de actuele stand van zaken verwijzen wij u naar de website: www.dorpsbelanghees.nl/focus-op/jozefklooster/.

Hees nu...

Als ik Hees zeg, wat komt er dan in u op? Het dorpsachtige karakter, de vroegere lanenstructuur omzoomd met grote bomen waaraan nog karakteristieke, oude (eind 1800-begin 1900) panden liggen en waar tussen en omheen de huidige wijk zich verder heeft ontwikkeld. Na de oorlog, in de tijd van woningnood, ontstaan bijvoorbeeld de Fruitbuurt en Rivierenbuurt (doorlopend naar het Waterkwartier). Groen en open ruimtes blijven in de wijk behouden.

Geen groot dorp. Een plek waar mensen graag wonen, ook lang blijven wonen en waar kinderen weer naar terugkeren als ze ouder zijn. Jammer dat de winkels zijn verdwenen. Daar kwam je elkaar regelmatig tegen. Een plek waar bewoners meer dan gemiddeld elkaar nog (her)kennen. Hees is een populaire wijk geworden. ‘Ondanks’ dat het in Nijmegen-West ligt. Maar wat wel een factor is: grenzend aan een groot binnensteeds industrieterrein en een druk bereden ringweg met alle nadelen van dien.

Een karakter waar we zuinig op zijn, waarvoor we moeite doen het te behouden. Niet voor niets is formeel vastgelegd dat het dorpse karakter, de open ruimte en het groen behouden moeten blijven en waar mogelijk moeten worden versterkt. In het laatste bestemmingsplan is zelfs expliciet vastgelegd waar zeker niet en waar eventueel nog wel gebouwd zou kunnen worden. Soms dwingt de praktijk van alledag ons compromissen te sluiten. Bij de ontwikkelingen rond het klooster Sancta Maria vonden we als wijk het waardevol het pand te behouden. Toen duidelijk werd dat voor de exploitatie extra inkomsten nodig waren, hebben we in goed overleg ingestemd met een (minimale) bebouwing op het terrein.

Hees morgen...

De laatste tijd gonst het van allerlei plannen en ontwikkelingen die van invloed zijn op het karakter van de wijk. Projectontwikkeling op het terrein van het Sint Jozefklooster, een appartementsgebouw achter ‘De Beuken’ op initiatief van een collectief van particuliere opdrachtgevers, het terrein zwembad Nijmegen West, bouwplannen op het (voormalige) terrein van zorgboerderij Onder de Bomen (voorheen In het Westen), plannen in de Oscar Carréstraat, mogelijke plannen op de locatie van de kassen aan het Kerkpad en de plannen van de gemeente voor bebouwing langs de Energieweg aan de kant van Hees. Voor al die plannen heb je ruimte nodig. Ruimte voor mensen om te wonen en te werken, wat vervolgens weer vraagt om parkeerruimte (ook voor bezoek) en leidt tot grotere drukte op de wegen en lanen. Open ruimte waar nu nog groen staat.

We begrijpen de behoefte aan meer woningen. Er is een tekort, er is woningnood. De prijzen stijgen tot onverantwoorde en niet te onderbouwen hoogten. We willen daarover meedenken. We hebben daarom samen met de bewoners in Heseveld de gemeente gevraagd te komen met een (aangepaste) integrale visie op Hees van morgen. Die integrale visie moet zich ook richten op Heseveld. Dat grenst immers aan de andere kant aan het terrein van het Sint Jozefklooster. Dat wil de gemeente niet. Ze erkent dat er gelet moet worden op het karakter van de wijken en dat er samenhang bestaat tussen de verschillende initiatieven. Ondanks dat houdt ze vast aan het standpunt dat ieder initiatief los bekeken moet worden.

Maar als de consequentie hiervan is dat uiteindelijk bij iedere ontwikkeling apart wordt toegestaan dat ruimte en groen mogen verdwijnen dan is het volstrekt onduidelijk hoe Hees er morgen uit gaat zien en of er van het karakter van Hees nog wel iets overblijft. En daar maken we ons zorgen over.

Wat speelt nu?

Het terrein van het St. Jozefklooster is een van de locaties waarvoor (bouw)plannen worden ontwikkeld. Het klooster is eigendom van een projectontwikkelaar. De zorginstelling De Waalboog heeft het in gebruik. Dat het oude pand niet (meer) beantwoordt aan de hedendaagse eisen voor goede zorg begrijpen we. Daarvoor is aanpassing van de bebouwing nodig.

Over de plannen van de projectontwikkelaar heeft de gemeente eind vorig jaar (2020) contact gezocht met de Vereniging Dorpsbelang Hees. In januari van dit jaar was er een eerste bijeenkomst met bewoners waar de projectontwikkelaar informatie gaf over de mogelijkheden die hij zag voor de ontwikkeling van het terrein. Veel steen erbij, veel groen en ruimte eruit. Maar het was slechts een eerste verkenning zonder dat de projectontwikkelaar zich georiënteerd had op de omgeving en geldende regelgeving. Vervolgens is de gemeente op verzoek van de projectontwikkelaar aan de slag gegaan met het opstellen van wat heet een ambitiedocument. Hierin staan de randvoorwaarden die door haar worden gesteld aan de ontwikkeling van het terrein. De bewoners zijn op 8 juli over het concept ambitiedocument geïnformeerd, zonder dat zij vooraf inzage hadden gekregen. Ons verzoek nog een tweede informatiebijeenkomst te beleggen om samen ideeën te ontwikkelen, dus voordat het ambitiedocument definitief zou zijn vastgesteld, is niet gehonoreerd. Aan onze wens te komen met een integrale visie op Heseveld en Hees van morgen is niet tegemoetgekomen.

Het proces tot nu toe komt niet overeen met de wijze waarop de gemeente vorm wil geven aan de bewonersparticipatie. Volgens het Tienpuntenplan inwonersparticipatie zou het dan moeten gaan om samen denken: ideeën ophalen of samenvoegen; gevolgd door een fase van samen besluiten met als slot een fase van samen leren: wat gaat goed en wat gaat minder goed?

Tot slot

De Vereniging Dorpsbelang Hees realiseert zich dat het Hees van morgen er anders uit zal zien dan het Hees van nu. We denken daarover graag mee, samen met andere betrokkenen. We willen dit echter doen in een open en transparante sfeer. Wees duidelijk welke rol je speelt. Doe niet of je bewonersbelangen behartigt als je ontwikkelaar bent. Kom niet (om tactische redenen?) met een voorstel waarin 'van alles mogelijk is' terwijl je weet dat er andere regelgeving geldt. Wees open en transparant over de over- en afwegingen als je afwijkt van de huidige regelgeving. Neem als gemeente je Tienpuntenplan inwonersparticipatie serieus. Met andere woorden, neem de bewoners serieus.

Koor de Heese Stemmen zoekt tenoren en bassen

De Heese Stemmen is een vrolijk gemengd koor uit de wijk Hees. Het koor staat onder leiding van dirigent Jan Pieter Zwart. Wij zingen meerstemmige liederen uit de klassieke, de lichte en de wereldmuziek. Het koor oefent elke dinsdagavond van 20.00 tot 22.00 uur in de Antonius Abtkerk, Dennenstraat 125 in Nijmegen. Kom meezingen en luisteren!
Heb je belangstelling of vragen? Stuur dan een mail naar Auke Klomp, klompsr@hotmail.com.
Meer info: www.heesestemmen.nl

‹ advertenties van sponsoren ›

De redactie draagt deze sponsors een warm hart toe. Zij maken het mede mogelijk dat we de Stenen Bank kunnen maken. Wilt u uw bedrijf ook meer gezicht geven in Hees en ons werk steunen? Uw advertentie is welkom!

Anne Hoekstra
Gecertificeerd/gediplomeerd (sport)masseur

MASSAGEPRAKTIJK HEES
ANNE HOEKSTRA

– Voor de individuele- en groepssporter in Hees
– Blessurepreventie en -behandeling
– Massage
– MTC taping (kinesio), o.m. effectief bij **menstruatiepijnen** en **hooikoorts**
– MLD/Oedeemtherapie

M : 06 13162140
E : info@massagepraktijkhees.nl
W : www. massagepraktijkhees.nl

NGS sport & wellness massage
Aangesloten bij het Nederlands Genootschap voor Sportmasseurs

Terra
te huur: groeps- en praktijkruimte
www.terra-nijmegen.nl · info@terra-nijmegen.nl
024-3780488 | 06-23615900
individuele- en groepstherapie | dans | trainingen | coaching | yoga | cursussen | massage | meditatie ...

Uw advertentie in *de Stenen Bank*?
Dat kan!
Bel of mail voor meer informatie:
024-3779839 | secretariaat@dorpsbelanghees.nl
of kijk op onze website:
www.dorpsbelanghees.nl

Uw messen en scharen laten slijpen op een banksteen?

deMessenslijper.nl

Zijn uw messen scherp genoeg?
- Serveert u tomaat in dunne plakjes?
- Snijdt u uw groenten en vlees in 1 beweging? Of moet u 'zagen'?
- Snippert u uien met droge ogen?

Zo nee, dan zijn uw messen niet scherp genoeg om er écht plezier aan te beleven,

DeMessenslijper.nl slijpt uw messen, scharen en (tuin)gereedschappen:
- op Japanse **bankstenen** (wetstenen),
- afgestemd op ieder mes (etc.) afzonderlijk,
- erg scherp en lang scherp,
- budgetvriendelijk met een uitstekende service!!
- eventueel bij u thuis of etablissement

www.deMessenslijper.nl/contact / 06-47974060 / han@demessenslijper.nl / Lievekamphof 11

Horen als vanouds

Bel of mail voor: een afspraak bij u thuis | het bestellen van batterijen | advies over onze oplossingen | overige vragen

06 - 40 59 80 20
deaudicien@janbours.nl
www. janbours.nl

Jan Bours De Audicien

THOONEN.EU SINDS 1897
METAALBOUW

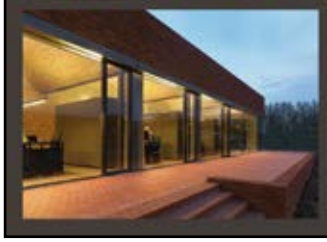

KINDERFIETSEN
ELEKTRISCHE FIETSEN
RACEFIETSEN & ATB'S
STADS- & HYBRIDEFIETSEN

Bike Totaal

DENNENSTRAAT 69
6543 JP NIJMEGEN
024 - 377 00 06
INFO@THOONENBIKETOTAAL.NL
THOONENBIKETOTAAL.NL

THOONEN tweewielers

brund altijd actueel!

Fuchsiastraat 22/24 Nijmegen

> Makkelijk bereikbaar
> Volop gratis parkeergelegenheid
> Uitgebreid assortiment in de winkel
> Alle boeken verkrijgbaar (op voorraad of bestellen)
> Uitgebreide openingstijden (iedere dag vanaf 8 uur)
> Geldautomaat voor storten en opnemen
> Tevens kopieren en OV-Chip oplaadpunt
> U bent van harte welkom

Telefoon : (024) 388 69 76

Dagelijks open van 08:00 tot 18:00 uur
en zaterdag tot 17:00 uur

Janssen
VAKSCHILDERS

RENOVATIE
ONDERHOUD
WANDAFWERKING

Voor meer informatie kunt u bellen met:
(024) 377 40 03

't Sfeerhuys
bij de Lommerplas

Een mooie plek voor een bijzonder moment
www.sfeerhuys.nl
024-3790676
borrel - diner - feest - afscheid

Gezond op Maat
POSITIEVE GEZONDHEID IN DE PRAKTIJK

Als gezondheid niet meer vanzelfsprekend is:
tips rondom ontspanning, slaap, beweging en voeding
die passen in uw leven en waarmee u de dingen
kunt blijven doen die u graag doet
www.gezond-op-maat.nl

muziek op maat

Muziekschool Muziekopmaat voor
individuele- , groeps- en bandlessen.
Van 4 tot 88 jaar.
Bezoek de website: www.muziek-op-maat.nl

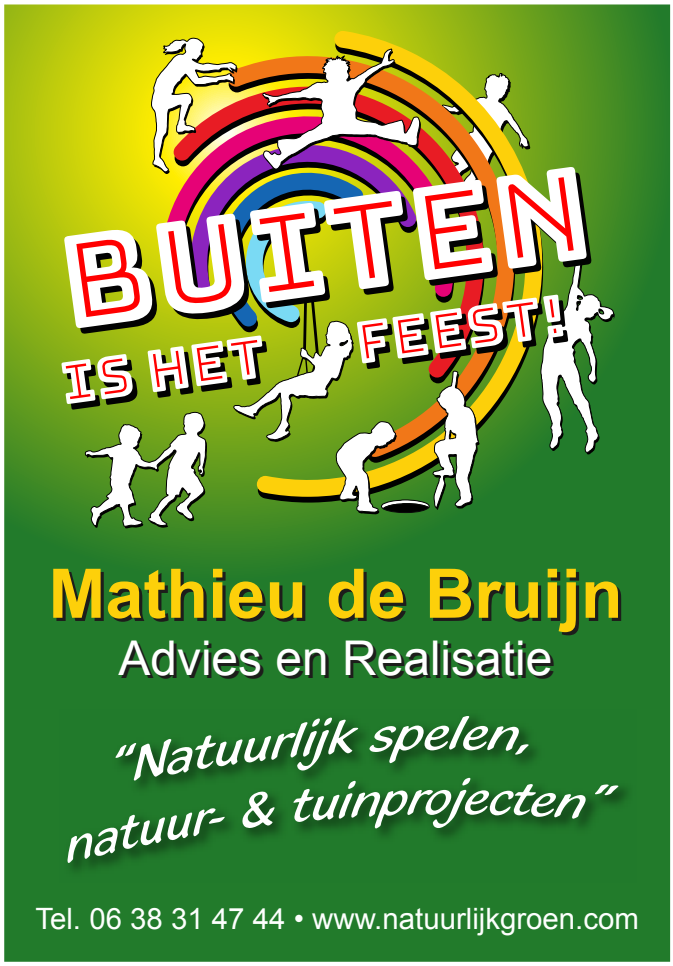

Samen onderweg, samen op weg...
terugkomen in je eigen kracht

Diagnostiek, begeleiding en coaching van
kinderen, jongeren en volwassenen.

Drs. Gerjó Pieters-Mestrom

Orthopedagoge-generalist

GZ-psycholoog, Kinder- en jeugdpsycholoog

Therapeutische hulp bij o.a. angst, depressie,
concentratie, burn-out.
Begeleiding van leer- en studieproblemen.
Werkgeheugen Trainingen (Cogmed, Jungle Memory)
Psychologisch onderzoek

Korte Bredestraat 59
6543 ZP Nijmegen

024-3782314
info@gerjopieters.nl
www.gerjopieters.nl

Hoe wilt u herinnerd worden?

Voor een persoonlijke uitvaartbegeleider in uw buurt
☎ 06 3434 2117 (dag en nacht bereikbaar)

www.najade-uitvaarten.nl

Najade Uitvaarten

de Stenen Bank **is een uitgave van de Vereniging Dorpsbelang Hees.**
De vereniging streeft naar behoud van het groene en dorpse karakter van Hees.

Redactie
Peter Smits (hoofdredactie), Rutger Zwart (eindredactie), Wilma van Seters-van Steen, Henk Termeer, Tony Schouten **| vormgeving:** Michel Wolf **| fotografie:** Ton van Seters **| vaste medewerkers:** Roos Biemans, Cor van den Donk, Dick van Eck, Harry Havekes, Manuel Kurpershoek, Kwan, Sjaak de Vroomen, Simone Weijs **| advertenties:** redactiestenenbank@dorpsbelanghees.nl

Kopij
Kopij inleveren voor donderdag 3 februari 2022 op het redactieadres. De redactie behoudt zich het recht voor om ingezonden artikelen al dan niet te plaatsen, te redigeren of in te korten.

Redactieadres van *de Stenen Bank*
redactiestenenbank@dorpsbelanghees.nl

Algemeen adres voor publicaties *(incl. website en nieuwsbrief)*
communicatie@dorpsbelanghees.nl

Lid worden?
U kunt lid worden via een e-mail of telefoontje aan het secretariaat, of via het contactformulier op de website van de vereniging. Het lidmaatschap kost € 15 per jaar.

Het bestuur van de Vereniging Dorpsbelang Hees
Voorzitter: Roel van Tiel, voorzitter@dorpsbelanghees.nl
Penningmeester: Ton Ellenbroek, financien@dorpsbelanghees.nl
Ab Verheul, abverheul@outlook.com, 06 575 1 6425
Ece Dolen, ece.dolen@dorpsbelanghees.nl
Jan Mengde, jan.mengde@dorpsbelanghees.nl

Secretariaat
Secretariaat VDH, Dommelstraat 13, 6542 SJ Nijmegen
secretariaat@dorpsbelanghees.nl, 06 20 72 02 62

Penningmeester
financien@dorpsbelanghees.nl
IBAN: NL40 INGB 0000 349955 t.n.v. Vereniging Dorpsbelang Hees

Werkgroepen/contactpersonen
Groen Hees: Ab Verheul, groen@dorpsbelanghees.nl, 06 575 1 6425
Historie: Henk Termeer, historie@dorpsbelanghees.nl
Leefomgeving: Hans Lambert, leefomgeving@dorpsbelanghees.nl
Bouwdorp Hees: Lieke Schoormans, bouwdorp@dorpsbelanghees.nl
Cultuur: Irene van Dongen, cultuur@dorpsbelanghees.nl
Sociaal Netwerk: Bert Jansen, sociaal@dorpsbelanghees.nl

Focusgroepen/contactpersonen
St Jozefklooster: Bram Linssen, bramlinssen@gmail.com
Groen achter de Beuken: Wilbert Swart, wilbert.swart@gmail.com
Zwembad-West: Toine van Gaal: toinevangaal@gmail.com
Mobiliteit/Sluipverkeer: Chrit Horsels, c.horsels@online.nl
Luchtkwaliteit: Roel van Tiel, roel.van.tiel@dorpsbelanghees.nl
Veilig Hees: Marie-José Metz, m.j.c.m.metz@gmail.com

Wijkagenten: 0900-8844
hans.zweers@politie.nl **|** john.striekwold@politie.nl **|** chris.hofman@politie.nl

Meld-en Herstel: meldingen kunnen worden doorgegeven via de **Meld&Herstel APP** of bel 14 024.

Wijkregisseurs Nijmegen-Nieuw-West (Hees en meer)**:**
Regisseur fysiek: *Marjolijn Evers*
Regisseur sociaal: *Ewart van der Putten*
Regisseur veiligheid: *Roos Schekmaniken*
Medewerker participatie: *Sara Boumghait*
mail wijkregisseurwest@nijmegen.nl, of bel 14 024.

Gemeente past wijkwerk aan

Van een naar drie wijkregisseurs

Vanaf 1 september heeft de gemeente het wijkgerichte werk gewijzigd. Een zogeheten 'gebiedstafel voor elk stadsdeel' zou vraaggerichter en efficiënter moeten zijn. Elke gebiedstafel heeft drie vaste wijkregisseurs: één uit de sociale afdeling, één uit de fysieke afdeling en één van veiligheid. Plus een medewerker participatie die hen ondersteunt. De regisseurs werken samen aan de leefbaarheid in de wijk. Zij zorgen dat ze geregeld contact hebben met wijkbewoners en -instanties en met de gemeentelijke projectleiders die een project in de wijk uitvoeren. De gebiedstafel beheert de stadsdeelagenda waarin de plannen voor het komende jaar staan.

Aan de gebiedstafel Nijmegen-Nieuw-West, waar Hees onder valt, hebben zitting:
– **Regisseur fysiek**: *Marjolijn Evers*
– **Regisseur sociaal**: *Ewart van der Putten*
– **Regisseur veiligheid**: *Roos Schekmaniken* (bankjes, drempels, een speelplek voor kinderen)
– **Medewerker participatie**: *Sara Boumghait*
U kunt het Wijkteam Nieuw-West bereiken via wijkregisseurwest@nijmegen.nl, of bel 14 024.

Neem contact op met de wijkregisseurs als u zich zorgen maakt of ideeën heeft over bijvoorbeeld de veiligheid, het onderhoud, of plannen van de gemeente. Kleine problemen, zoals een losse stoeptegel of afval dat naast de container staat, meldt u via Meld & Herstel.

Bezoek de website www.dorpsbelanghees.nl
en volg de vereniging op facebook www.facebook.com/dorpsbelanghees

Voor u gesignaleerd

Vragenlijst gemeente

De gemeente wil graag meer weten over de behoefte aan activiteiten in de wijken. Daarvoor is een vragenlijst opgesteld. Deze kunt u op uw PC, laptop of tablet invullen door in de adresbalk van de internetbrowser nijmegen.nl/ontmoeting in te tikken. Het invullen van de vragenlijst duurt ongeveer 10 minuten.

Een echtscheiding, ontslag of ziekte; het kan het begin zijn van grote geldzorgen. Het kan iedereen overkomen. Hoe eerder je advies vraagt, hoe gemakkelijker het is om geldproblemen op te lossen. Daarom startte de gemeente op 20 oktober de campagne 'Geldzorgen? Laten we erover praten.' De financieel expert in de wijk helpt je graag. Bel voor een afspraak naar (024) 329 80 01 of ga naar www.nijmegen.nl/geldzorgen. De financieel experts zitten in bijna elke wijk in Nijmegen, vaak bij de Stips. Een afspraak is gratis en zonder verplichtingen. De campagne loopt van 20 oktober 2021 t/m 20 januari 2022. Bekijk de video's op nijmegen.nl/geldzorgen.

Bewegen en ontmoeten voor 55+

N.E.C. organiseert wekelijks gratis beweegactiviteiten voor alle inwoners vanaf 55 jaar uit Nijmegen en omgeving. Wil je (weer) lekker, veilig en onder professionele begeleiding bewegen? Kom dan op de woensdagochtend om 10.00 uur vrijblijvend naar sportcomplex de Eendracht, pal naast het Goffertstadion. Iedere week kun je een keuze maken uit verschillende activiteiten zoals wandelen, sport en spel en een gevarieerd Walking Sports aanbod, zoals wandelvoetbal. Bij de Walking Sports Academy @ N.E.C. staat naast bewegen, saamhorigheid en ontmoeten centraal. Meer Informatie: oldstars@nec-nijmegen.nl of bel naar: 06 31 10 94 78.

Afvalcoach worden?

De Afvalcoach is een van de succesvolle projecten van Lentekracht, een 'sociale onderneming die door maatschappelijke impact duurzaamheid wil realiseren'. Ook afvalcoach worden? Voor aanmelding of vragen bel of mail met: (024) 20 22 108 / info@lentekracht.com. Ook op de website vind je veel informatie: lentekracht.com/ons-werk/afvalcoach.

Simone

Wij nemen afscheid van vormgever Simone Weijs. Zij slaat nieuwe creatieve wegen in. Op precies 50 nummers van *de Stenen Bank* drukte zij tussen 2009 en 2021 haar onmiskenbare visuele stempel. Waardoor u, lezer, ruim twaalf jaar lang, vier keer per jaar, het blad vol blijde verwachting van deurmat plukte. Simone, bedankt en – zoals de Fransen ook wel zeggen – bonne route et au revoir..!

Veel plezier met uw *Stenen Bank*